

Tina Turner is overleden, de diva met de ijzersterke stem en de bekende benen maar ook met het getroubleerde privéleven

Artikel van Isabelle Dekeyzer • Gisteren 24/05/2023 om 20:45

Tina Turner is overleden, de diva met de ijzersterke stem en de bekende benen maar ook met het getroubleerde privéleven© AP1984

"Queen of rock 'n roll" en muzikale legende Tina Turner is op 83-jarige leeftijd overleden. Dat laat haar manager weten. De zangeres, geboren in de VS als Anna Mae Bullock, leefde al jaren in Zwitserland, waar ze ook de Zwitserse nationaliteit had aangenomen. Turner begon haar carrière aan de zijde van haar ex-man Ike Turner, en groeide nadien uit tot succesvolle soloartieste. Haar energieke optredens, sensualiteit en rauwe stem waren haar handelsmerk.

Op 26 november 1939 wordt Tina Turner geboren als Anna Mae Bullock in het stadje Nutbush in de Amerikaanse staat Tennessee. Over haar geboorteplek zal ze later zingen in het nummer "Nutbush City Limits".

Anna Mae is de tweede dochter van Floyd Richard Bullock, een opziener op een katoenplantage, en Zelma Currie. Als kind zingt Anna Mae al in kerkkoortjes, na schooltijd werkt ze op de katoenplantage en later als huishoudster bij een wit gezin.

Anna Mae's vroege kinderjaren worden getekend door het huiselijk geweld tussen haar vader en moeder. Als ze 3 jaar is, scheiden haar ouders en ze groeit samen met haar zus op bij hun grootmoeder. Hun moeder verdwijnt met de noorderzon, vader Floyd hertrouwt wanneer Anna Mae 13 is.

Maar de grootmoeder van de meisjes overlijdt onverwacht als Anna Mae 16 is, en het meisje trekt in bij haar moeder in St.Louis, Missouri. In de grote stad ontdekt ze het nachtleven en de clubs. Ze zakt geregeld af naar Club Manhattan waar ze in 1958 voor het eerst haar latere echtgenoot Ike Turner ontmoet.

Met zijn band "The Kings of Rythm" geeft hij daar het beste van zichzelf. Anna Mae is zwaar onder de indruk. Ike staat er bovendien om bekend dat hij meisjes in het publiek de kans geeft om even mee te komen zingen, en dat is ook waar Anna Mae op hoopt.

Anna Mae wordt Tina, genoemd naar Sheena

Op een avond krijgt Anna Mae haar kans: ze zingt de pannen van het dak en wordt ingelijfd als achtergrondzangeres "Little Ann" bij "Ike en The Kings of Rythm". Een tijdje later krijgt ze haar kans als frontvrouw. In 1960 schrijft Ike Turner het nummer "A Fool in Love". Maar bij de opnames stuurt zanger Art Lassiter zijn kat en na een smeekbede van Anna Mae grijpt zij haar kans.

Juggy Murray, de baas van R&B-label Sue Records is laaiend enthousiast en zegt later over Anna Mae: "Haar stem klonk als schreeuwend vuilnis, het was een funky geluid". De man overtuigt Ike om van de zangeres de "ster van de show" te maken. Op dat moment wordt Anna Mae "Tina": Ike Turner kiest die naam, omdat het rijmt op een televisiepersonage waar hij dol op is: Sheena. In die periode wordt het duo een koppel, na een korte affaire van Tina met de saxofonist van de groep, met wie ze een zoon krijgt.

"A Fool in Love" wordt onmiddellijk een hit in 1960. Andere hits bij Sue Records volgen: "Its Gonna Work Out Fine", "I Idolize you", "Poor Fool" en "Tra-La-La-La". Het gaat het koppel voor de wind: Ike en Tina trouwen in 1962 in de Mexicaanse grensstad Tijuana en voeden samen vier kinderen op: twee zoontjes uit een vorig huwelijk van Ike, een zoontje van Tina uit de korte relatie met de saxofonist van "The Kings of Rythm" en hun zoon, Ronald Ronell.

Ike en Tina Turner, wanneer alles nog koek en ei is © Rue des Archives/AGIP

Huiselijk geweld en neerwaartse spiraal

In 1965 spot producer Phil Spector Ike en Tina op een podium in Los Angeles. Hij wil met Tina een nummer opnemen: dat wordt "River Deep, Mountain High". Turner leert haar stem beter te gebruiken dankzij Spector, wat haar een nog groter stembereik oplevert.

De single scoort niet in de VS, wel in Groot-Brittannië, waar Ike en Tina Turner het voorprogramma van The Rolling Stones mogen verzorgen. Dat betekent hun doorbraak in Europa. De legende wil dat Turner frontman Mick Jagger geïnspireerd heeft met haar heupbewegingen op het podium, wat van hem een betere performer heeft gemaakt.

Op het podium lijkt alles koek en ei tussen Ike en Tina, maar het privéleven van het showbizkoppel oogt een pak minder glamoureu. Ike is verslaafd aan cocaïne, wat hem agressief maakt. Tina moet het ontgelden, met vaak een gebroken neus of kaak tot gevolg, waardoor optredens geregeld uitgesteld of afgelast worden. Tegelijk houdt Ike Tina zowel financieel als emotioneel onder de knoet, terwijl hij zelf van de ene vrouw naar de andere fladdert.

Tina zoekt een manier om met het huiselijke geweld om te gaan, en vindt een tijdlang kracht in het boeddhisme. In 1968 neemt ze een overdosis pillen, die ze overleeft. Na die woelige periode scoren Ike en Tina in 1971 samen hun grootste hit: "Proud Mary", een bewerking van een nummer van John Fogerty. Het levert hen in 1972 een Grammy op.

In juli 1976 barst de bom: de spreekwoordelijke druppel is een bloederig gevecht in de auto onderweg naar een hotel in Dallas, aan de vooravond van een nieuwe tournee. Bij aankomst vlucht de zangeres weg, en zoekt onderdak bij een vriend. Tina Turner zet de scheiding in, die in maart 1978 een feit is.

De financiële gevolgen voor haar zijn niet min: Tina moet opdraaien voor alle afgelaste concerten. Ook de vier kinderen komen onder haar hoede terecht. Ze wil maar één ding behouden: haar artiestennaam, en dat lukt haar ook. En belangrijker: ze heroverft haar vrijheid. Na de scheiding wisselen Ike en Tina letterlijk geen woord meer met elkaar.

Doorbraak en hoogdagen in de "eighties"

Tina Turner brengt twee solo-albums uit, die allebei floppen. Maar ze blijft optreden, en haar goeie livereputatie, waardoor ze makkelijk shows uitverkoopt en uitgenodigd wordt voor televisieoptredens, blijkt haar redding. Achter de schermen ontmoet ze in 1979 manager Roger Davis, die haar onder zijn vleugels neemt.

Hij stimuleert haar om voluit voor rock-'n-roll te gaan. In die periode wordt ze opgemerkt door Rod Stewart en wordt ze opnieuw gevraagd voor het voorprogramma van The Rolling Stones, nu solo. Tina leert in die periode ook David Bowie kennen, en versiert een contract bij Capital Records. Na een succesvolle cover van Al Greens "Let's stay together" mag ze drie platen opnemen.

Haar eerste soloalbum is in juni 1984 een feit: "Private Dancer", met daarop onder meer de knaller "Private Dancer" en "What's love got to do with it". Het wordt haar meest succesvolle soloplaat. Bij de nummers hoort een opvallende look, met ontplofte kapsels - "*big hair*" met af en toe een pruik - bij, en sexy outfits, met minirokken en hoge hakken die haar indrukwekkende benen in de verf zetten.

De bekroning voor dat album volgt in 1985, met vier Grammy's. Tina Turner waagt ook de sprong naar het witte doek. Ze speelt de glamoureuze Aunty Entity in "Mad Max Beyond Thunderdome" met Mel Gibson, en neemt twee nummers op voor de soundtrack: "We don't need another hero" en "One of the Living". In dat jaar treedt ze op tijdens Live Aid, samen met Rolling Stone Mick Jagger: een veelbesproken show.

Zoals het alle grote sterren betaamt, brengt Tina Turner haar memoires uit. In "I, Tina", wil ze naar eigen zeggen definitief komaf maken met haar gewelddadige huwelijk met Ike, en een aantal misverstanden. Ze krijgt een ster op de Hollywood Walk of Fame, en versiert een plun in het Guinness Book of World Records. In januari 1988 treedt ze samen met Paul McCartney op voor het grootste betalende publiek ooit: ruim 180.000 mensen komen samen in het Maracana-stadion in Rio de Janeiro.

Duetten, een monsterhit en liefde op het eerste gezicht

Eind jaren 80 neemt Turner enkele duetten op met muzikale vrienden, het ene al succesvoller dan het andere. Met Bryan Adams zingt ze "It's only love", met David Bowie blikt ze "Tonight" in. Maar de grootste hit - in Europa dan toch - wordt een cover "[It takes two](#)", met haar goede vriend Rod Stewart, in 1990. In die periode neemt Turner ook een cover op van "The best": een nummer van Bonnie Tyler. Dit wordt dé hit die aan haar blijft plakken, en in één adem met haar geassocieerd wordt.

Bekijk hier het iconische nummer "The best":

Als prille vijftiger wordt Tina Turner vaak "the hardest working woman in showbiz" genoemd, maar begin jaren 90 neemt ze gas terug en brengt ze een tijdlang geen nieuwe muziek meer uit. Ze ontmoet in die periode op een feestje van een platenmaatschappij de Duitse muziekproducer Erwin Bach (nu 65), die 17 jaar jonger is dan zij. Het is liefde op het eerste gezicht, en het koppel verhuist naar Zwitserland. Küsnacht, in de buurt van Zürich, wordt hun thuisbasis. In 2013 zijn ze getrouwd.

Tina Turner en haar nieuwe partner Erwin Bach, in 2015. In 2013 is het koppel getrouwd. © 2015 Getty Images

In 1993 komt de autobiografische film "What's love got to do with it" uit, over het woelige huwelijk van Ike en Tina Turner. Hoewel Tina meewerkt aan de soundtrack door een aantal nummers opnieuw op te nemen, wil ze niet volledig bij het project worden betrokken. "Waarom zou ik willen zien hoe Ike me weer verrot slaat?", zegt ze daarover. "Het ligt allemaal in het verleden en daar hoort het thuis."

Tina heeft de smaak van de soundtracks wel helemaal te pakken en in 1995 zingt ze de titelsong voor de James Bond-film "Goldeneye". Ze trekt opnieuw de studio in voor het nieuwe album "Wildest Dreams" dat in april 1996 uitkomt, met daarop succesnummer "Missing You".

Bekijk hier het Bondnummer "Goldeneye":

"De beroemdste benen uit de showbusiness"

Na de eeuwwisseling, en haar laatste wereldtournee in 2000 - met ook een concert op de wei van Werchter - wordt het stil rond Tina Turner. In 2005 mag ze wel de prestigieuze Kennedy-prijs in ontvangst nemen: een onderscheiding die kunstenaars in de VS krijgen voor hun levenswerk.

De Amerikaanse president George W. Bush ontvangt haar op het Witte Huis en bewierookt haar voor haar natuurlijke talent, en de energie en sensualiteit die ze uitstraalt. Over haar benen zegt hij: "Het zijn de beroemdste uit de showbusiness". Artiesten als Oprah Winfrey, Melissa Etheridge, Queen Latifah en Beyoncé, die Turner "een grote inspiratiebron" noemt, zetten haar mee in de bloemetjes.

President Bush feliciteert Turner en de andere winnaars van de Kennedy Awards (links van Turner zit acteur Robert Redford) © VRTNWS

Op 12 december 2007 overlijdt haar ex-man Ike op 76-jarige leeftijd aan een overdosis cocaïne. Tina houdt het via haar woordvoerder op een afgemeten reactie: "Tina heeft al 30 jaar geen contact meer met Ike. Er zal voort niets over worden gezegd".

Het bloed kruipt waar het niet gaan kan, en op de Grammy's van 2008 treedt Turner zowel solo op, als samen met Beyoncé. Niet veel later kondigt ze aan dat ze opnieuw op tournee gaat, met haar "Tina! 50th Anniversary Tour". Ze speelt meer dan 100 shows, en begin 2009 treedt ze ook op in het Sportpaleis in Antwerpen. Het wordt haar laatste wereldtournee, want Turner kondigt op haar 69e haar muzikale pensioen aan.

Een dubbele dosis "girl power" op de Grammy © 2008 Kevin Mazur

Pensioen in Zwitserland

De laatste jaren verblijft Tina Turner vooral in Zwitserland. Het Europese land wordt haar tweede thuis, zeker nadat ze in april 2013 de Zwitserse nationaliteit aanvraagt, enkele maanden voor haar huwelijk met Erwin Bach. In oktober 2013

geeft Turner haar Amerikaanse nationaliteit officieel op. De wereldberoemde zangeres is dus gestorven als de Zwitserse Tina Turner.

Sinds haar huwelijk en muzikale pensioen zoekt Turner amper nog de *spotlights* op. In 2017 werkt ze achter de schermen mee aan de musical "Tina", over haar leven. In 2018 krijgt ze als kers op de taart de Grammy Lifetime Achievement Award, voor haar hele carrière. Het podium mist de diva niet. "Er is voor alles een tijd en plaats, en dit is de tijd van mijn geweldige pensioen", vertelt ze in 2020 [in een zeldzaam interview met Variety](#).

Eind 2021 raakt bekend dat Turner de rechten op haar uitgebreide muziekcatalogus verkocht heeft aan productiebedrijf BMG. Het gaat niet alleen om haar muzikale rechten op haar grootste hits, maar ook over de rechten om haar naam en beeltenis in de toekomst nog te gebruiken.

Volgens de BBC zou BMG hiervoor 50 miljoen dollar hebben neergeteld. In de muziekindustrie sluiten steeds meer artiesten gelijkaardige lucratieve deals, om hun nalatenschap tegen een behoorlijke som geld te verzekeren. "Net als voor iedere artiest is het beschermen van mijn levenswerk, mijn muzikale erfenis, iets persoonlijks. Ik heb vertrouwen dat mijn werk bij BMG en Warner Music in professionele en betrouwbare handen is", aldus Turner.

